

Αναφορά από τη συνάντηση της ομάδας εργασίας της Συμβουλευτικής προς τον ΟΟΣΑ Επιτροπής των Συνδικάτων (TUAC)

Πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, από 13 – 14/11/08, η συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τις πολιτικές της απασχόλησης στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής προς τον ΟΟΣΑ Επιτροπής των Συνδικάτων (TUAC).

Στη παραπάνω συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι από την ΟΛΜΕ (κ. Παπαχρήστος Νίκος) και από τη ΔΟΕ (κ.κ. Οικονόμου Τριαντάφυλλος και Κικίνης Αθανάσιος) καθώς και εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών συνδικάτων από Καναδά, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ιαπωνία, Νορβηγία, Πορτογαλία, Ισπανία, Σουηδία, Αγγλία και Νότ. Αφρική.

Η συνάντηση αυτή είχε ως στόχο, πέραν της ενημέρωσης για τα τεκταινόμενα των προηγούμενων συναντήσεων, και την πληροφόρηση για την πορεία των προγραμμάτων του ΟΟΣΑ που βρίσκονται σε εξέλιξη ή είναι στη φάση εκκίνησής τους και αφορούν στην εκπαίδευση:

1) «Οριζόντιο πρόγραμμα του ΟΟΣΑ για τη μετανάστευση και την εκπαίδευση των μεταναστών».

Η θεματική επισκόπηση του ΟΟΣΑ για την εκπαίδευση των μεταναστών θα εστιάσει στα αποτελέσματα που παρέχει η εκπαίδευση στα παιδιά των μεταναστών, δίνοντας έμφαση στα σχολεία (νηπιαγωγεία, σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Το κυρίως ερώτημα θα είναι: "ποιες πολιτικές θα προαγάγουν επιτυχημένα αποτελέσματα στην εκπαίδευση των παιδιών - μεταναστών πρώτης και δεύτερης γενιάς".

Οι αντικειμενικοί στόχοι και τα αποτελέσματα θα βασίζονται στο κριτήριο της αξιολόγησης της επιτυχούς ένταξης ή όχι στο εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών - μεταναστών, με βάση τα εξής τρία σημεία:

- πρόσβαση: έχουν οι μαθητές - παιδιά μεταναστών, τις ίδιες ευκαιρίες πρόσβασης στην ποιοτική εκπαίδευση, όπως τα συνομήλικά τους παιδιά εγγενών;
- συμμετοχή: έχουν οι μαθητές - παιδιά μεταναστών την ίδια συμμετοχή και ολοκλήρωση όσο και οι εγγενείς συνομήλικοί τους;
- μαθησιακά αποτελέσματα: έχουν την ίδια απόδοση στο σχολείο οι μαθητές - παιδιά μεταναστών με τους εγγενείς συνομήλικούς τους;

Η πρώτη επισκόπηση των αποτελεσμάτων για την εκπαίδευση των παιδιών μεταναστών στις συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες, θα δημοσιευθεί στις αρχές του 2009, ενώ η τελική αναφορά θα γίνει στα τέλη του 2009.

2) «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την διαφορετικότητα» στο πλαίσιο της δράσης «TALIS» υποενότητα της διεθνούς μελέτης του ΟΟΣΑ για την εκπαίδευση και τη μάθηση

Το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για την διαφορετικότητα», εξετάζει το πώς οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζονται για την αυξανόμενη διαφορετικότητα στις σχολικές τους τάξεις. Αν και οι προκλήσεις της αυξανόμενης διαφορετικότητας αφορούν σχεδόν όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, τα μέρη στα οποία απευθύνονται είναι αρκετά διαφορετικά. Στις χώρες του ΟΟΣΑ με εγγενείς πληθυσμούς καθώς επίσης και στις παραδοσιακές χώρες μετανάστευσης (π.χ. Καναδάς, Ηνωμένες Πολιτείες, Αυστραλία και Νέα Ζηλανδία), παραδείγματος χάριν, η διαφορετικότητα των πληθυσμών στις σχολικές τάξεις, απεικονίζει την επί μακρόν υφιστάμενη ποικιλομορφία του πληθυσμού, αλλά επίσης και τις νέες αφίξεις μεταναστών στη χώρα. Ωστόσο, οι εξελισσόμενες αλλαγές στα οικονομικά και κοινωνικά μοτίβα των χωρών - μελών του ΟΟΣΑ, έχουν επίσης αυξήσει την διαφορετικότητα εντός των σχολείων, όπου συνυπάρχουν μαθητές με διαφορετικές θρησκείες, γλώσσες, οικονομικό-κοινωνικό status αλλά και διαφορετικές πολιτισμικές αξίες. Ανεξάρτητα όμως από τα ισχύοντα σε κάθε χώρα, η διαφορετικότητα στις σχολ. τάξεις αυξάνεται σε όλες τις χώρες - μέλη του ΟΟΣΑ.

Ένας ισχυρός παράγοντας που συμβάλλει σε αυτό είναι η διεθνής κινητικότητα. (μεταξύ 2003 και 2004 μόνον, παραδείγματος χάριν, η κινητικότητα των μεταναστών παρουσίασε αύξηση περίπου κατά 15% στις χώρες του ΟΟΣΑ (ΟΟΣΑ 2006).

Οι ολοένα και περισσότερο πολυπολιτισμικές κοινωνίες ασκούν επίδραση στην εκπαίδευση και στα επιτεύγματα των μαθητών. Τα στοιχεία από την PISA το 2003 και το 2006 δείχνουν ότι οι εκπαιδευτικές προκλήσεις που τίθενται από το οικογενειακό υπόβαθρο, το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο, και το status των μεταναστών συνδέονται έντονα με την απόδοση των μαθητών.

Η παραπάνω μελέτη, επομένως, θα στραφεί συγκεκριμένα:

- στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους,
- στην ενδοϋπηρεσιακή τους επιμόρφωση,
- στην εκπαίδευση των επιμορφωτών.

Οι στόχοι αυτού του προγράμματος είναι:

- να προσδιοριστούν οι κοινές προκλήσεις και τα οφέλη των χωρών από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών,
- να υπάρξουν παραδείγματα από την εμπειρία της ορθής πρακτικής της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών για το θέμα της διαφορετικότητας, ώστε να καταστεί ικανό να διαμορφωθεί ένα αναλυτικό πλαίσιο για την περαιτέρω διερεύνηση αυτών των θεμάτων.

Η μελέτη θα έχει ως αποτέλεσμα :

- την ανάπτυξη ενός εγχειριδίου για συγκεκριμένες στρατηγικές διδασκαλίας ή εκπαίδευσης με αποδεδειγμένη αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των θεμάτων της διαφορετικότητας στις σχολ. τάξεις.

3) το πρόγραμμα «Καινοτόμα μαθησιακά περιβάλλοντα», το οποίο εφαρμόζει ο ΟΟΣΑ σε συνεργασία με το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Καινοτομιών (CERI).

Στις πρόσφατες δεκαετίες, οι οικονομίες των χωρών μελών του ΟΟΣΑ έχουν δοκιμάσει έναν γρήγορο μετασχηματισμό από βιομηχανικά συστήματα σε γνωσιοκεντρικά, στα οποία η δια βίου μάθηση και η καινοτομία είναι κεντρικοί παράγοντες. Τα άτομα που επιδιώκουν να αποκτήσουν μεγαλύτερες γνώσεις, μπορούν να καταστούν κοινωνοί εξειδικευμένων γνώσεων σε διάφορους τομείς, μπορούν να αλλάξουν σταδιοδρομίες και μπορούν εν τέλει να προσδώσουν στις ζωές τους μεγαλύτερη σημαντικότητα με τη δημιουργικότητα και την ποικιλία. Η ανάπτυξη αυτών των ικανοτήτων δεν είναι μόνο σημαντική για μια επιτυχημένη οικονομία, αλλά είναι σημαντική και για μια αποτελεσματικότερη συναναστροφή και εμπλοκή με τα κοινά ενώ, παράλληλα, αυξάνει τη συμμετοχικότητα της δημοκρατίας και κάνει δικαιότερες τις κοινωνίες. Παρά τις προκλήσεις του 21ου αιώνα, πολλά από τα σημερινά σχολεία λειτουργούν ακόμα όπως λειτουργούσαν στην αρχή του τελευταίου αιώνα και δεν ενθαρρύνουν την εμβάθυνση στη γνώση και στις δεξιότητες που κρύβονται μέσα από την καινοτόμο δραστηριότητα.

Πώς μπορούν τα σημερινά σχολεία να μετασχηματιστούν ώστε να γίνουν περιβάλλοντα διδασκαλίας και εκμάθησης τέτοια, ώστε να προτρέπουν τα άτομα στη δια βίου μάθηση και να τα προετοιμάζουν για το 21ο αιώνα;

Αυτό είναι το ερώτημα, που θέτει το πρόγραμμα "Καινοτόμα μαθησιακά περιβάλλοντα.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα επικεντρώσει στη διδασκαλία και την εκμάθηση στη μικρή κλίμακα σε αντιδιαστολή με τις εκπαιδευτικές πολιτικές, τη διαχείριση ή τις οργανωτικές δομές. Είναι βασισμένο στη θεμελιώδη πεποίθηση ότι η πιο καρποφόρος περιοχή στην οποία μπορεί κάποιος να ψάξει για νέες προσεγγίσεις στην εκμάθηση μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα, είναι το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα που μπορεί να "προκαλέσει" έτσι την ίδια τη φύση της εκμάθησης.

Ο **στόχος** αυτού του προγράμματος είναι να υπηρετήσει μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, η οποία:

- θα αναλύει και θα συνθέτει τα τρέχοντα διεθνή ερευνητικά αποτελέσματα για την εκμάθηση, τη διδασκαλία και τα μαθησιακά περιβάλλοντα
- θα προσδιορίζει και θα αναλύει παραδείγματα καινοτόμων μαθησιακών περιβαλλόντων από όλο τον κόσμο
- θα δεσμεύσει την κοινότητα των πολιτικών μεταρρυθμιστών, των εμπειρογνομόνων και των παιδαγωγικών επιστημόνων να συζητήσουν πώς θα κάνουν επωφελέστερη τη χρήση αυτών των συμπερασμάτων, ώστε να "παρακινηθούν" τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ στην εμβάθυνση της γνώσης.

4) το πρόγραμμα για την «Διεθνή Αξιολόγηση των Δεξιοτήτων των Ενηλίκων» (PIAAC)

Το PIAAC θα αξιολογήσει το επίπεδο και τη διανομή των δεξιοτήτων των ενηλίκων με έναν συνεπή και συνεχή τρόπο στις χώρες. Θα εστιάσει στις βασικές γνωστικές δεξιότητες που απαιτούνται στους εργασιακούς χώρους, οι οποίες απαιτούνται

επίσης για την επιτυχή συμμετοχή στην οικονομία και την κοινωνία του 21ου αιώνα. Θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά το 2011.

Το PIAAC θα συγκεντρώσει μεταξύ άλλων και πληροφορίες για τις νέες τεχνολογίες, τη βασική εκπαίδευση και το επίπεδο μαθηματικών γνώσεων γενικά.

Στον πυρήνα του PIAAC θα είναι μια αξιολόγηση της βασικής εκπαίδευσης στην εποχή της πληροφορίας, η οποία γίνεται κατανοητή ως "ενδιαφέρον, τοποθέτηση και δυνατότητα των ατόμων για να χρησιμοποιήσουν κατάλληλα τα κοινωνικοπολιτιστικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών εργαλείων τεχνολογίας και επικοινωνίας, προκειμένου να έχουν πρόσβαση, να διαχειριστούν, να ενσωματώσουν και να αξιολογήσουν τις πληροφορίες και να επικοινωνήσουν μεταξύ τους αποτελεσματικότερα".

5) «Εκπαίδευση με μια ματιά 2008» (Education at a glance 2008).

Πρόκειται για την ετήσια έκδοση του ΟΟΣΑ που περιέχει τους δείκτες του ΟΟΣΑ, οι οποίοι επιτρέπουν στις χώρες – μέλη του να ενημερωθούν και να συγκρίνουν τις αποδόσεις και επιδόσεις των δικών τους εκπαιδευτικών συστημάτων με αυτά των άλλων χωρών – μελών.

Οι δείκτες εξετάζουν το ποιος συμμετέχει στην εκπαίδευση, τις εκπαιδευτικές δαπάνες της κάθε χώρας και τον τρόπο που λειτουργούν τα εκπαιδευτικά συστήματα αλλά και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται μέσω αυτών.

Το τελευταίο τεύχος περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δεικτών, από τις συγκρίσεις της απόδοσης των μαθητών στις βασικές θεματικές περιοχές, μέχρι τον αντίκτυπο της εκπαίδευσης στις αποδοχές και τις πιθανότητες των ενηλίκων για εργασία.

Αυτό που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ στο σημείο αυτό είναι ότι παρά το γεγονός, ότι η Ελλάδα στους συγκεκριμένους δείκτες που την αφορούν και έχουν να κάνουν με τις δαπάνες για την εκπαίδευση, οι οποίοι σύμφωνα πάντα με τη συγκεκριμένη μελέτη, εμφανίζουν μια σχετική άνοδο τα τελευταία χρόνια, η κατάσταση αυτή δεν είναι ούτε ιδανική ούτε τόσο αισιόδοξη σύμφωνα και με το ποσοστό επί του ΑΕΠ για την παιδεία που υπάρχει στο νέο προσχέδιο του προϋπολογισμού και «δείχνει» 3,07% του ΑΕΠ για την Παιδεία το 2009.

(εδώ: <http://www.oecd.org/dataoecd/16/9/41261707.pdf> θα βρείτε μια σύντομη περίληψη στα ελληνικά για την “Εκπαίδευση με μια ματιά 2008” μαζί με τα σχετικά διαγράμματα και τους πίνακες.

Η ολοκληρωμένη έκδοση στα αγγλικά υπάρχει εδώ: <http://www.oecd.org/dataoecd/23/46/41284038.pdf>).

Η συνάντηση ολοκληρώθηκε με την παρουσίαση του προσχεδίου της Education International για την αξιολόγηση της χρήσης των αποτελεσμάτων της PISA 2008 από τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών. Αυτό που κατατέθηκε ως βασικός άξονας από την πλευρά της εισηγήτριας είναι ότι η PISA 2008, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από

τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών ως εργαλείο για την επιχειρηματολογία τους στον διάλογο με τις εθνικές κυβερνήσεις.

Ωστόσο, όπως κατατέθηκε από τους εκπροσώπους του Γαλλικού συνδικάτου των εκπαιδευτικών (SNES-FSU), της εκπροσώπου από το Ιταλικό συνδικάτο των εκπαιδευτικών (CGIL) και των εκπροσώπων της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ, η συγκεκριμένη έρευνα δεν είναι εύκολο να χρησιμοποιηθεί ως ένα τέτοιο εργαλείο επιχειρηματολογίας, μιας και τα αποτελέσματά της είναι κάποιες φορές αντιφατικά, αν όχι υποκειμενικά και ως τέτοια χρησιμοποιούνται από τα εθνικά ΜΜΕ τα οποία προβάλλουν μόνο όσα μπορεί να εξυπηρετούν τους σκοπούς του εκάστοτε μέσου (και μέσω αυτών των εκάστοτε κυβερνήσεων) προκειμένου για να αντεπιχειρηματολογήσουν στην επιχειρηματολογία των συνδικάτων.

Οι εκπρόσωποι:

Νίκος Παπαχρήστος (ΟΛΜΕ)

Τριαντάφυλλος Οικονόμου (ΔΟΕ)

Αθανάσιος Κικίνης (ΔΟΕ)